

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2012 - NR 2/70



Sople na moło w Mielnie - to jeszcze zima (fot. M. Stefanowska - www.gk24.pl)

Współczesna szkoła musi stawiać czoła wyzwaniom, jakie generuje społeczeństwo konsumpcyjne. Straty społeczne wynikające z zaniechania mogą być duże. (dr J. Fazlagić 2011)

x. FAZLAGIĆ J., *Poczucie własnej wartości*. [w:] Niezbędnik Dyrektora Szkoły. „Dyrektor Szkoły” 2011 nr 12, s. 70-82.

Koszalin: luty - marzec 2012

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2012 nr 2/70

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

- O e-edukacji i kreatywności w szkole XXI wieku. Rozmowa z Krzysztofem Wojewodzicem (...)	3
- Kim jest autor ww. wywiadu - Krzysztof Wojewodzic?	6
- Ministerialne kierunki w edukacji - informacja z MEN	6
- Julian Piotr SAWIŃSKI, <i>Jaka będzie „Cyfrowa szkoła”?</i>	7
- Projekt „Szkoła nowych technologii” w liczbach	8
- Krzysztof WOJEWODZIC, <i>Program „Cyfrowa szkoła” - co oznacza dla nauczyciela lub dyrektora?</i>	9
- Irena ŻYWNÓ, <i>Dziecko w środowisku multimedialnym - konferencja</i>	10
- Edukacja jest inwestycją... - Artykuł, który warto przeczytać!	10
- Krzysztof WOJEWODZIC, <i>Sprawozdanie z konferencji: Jarocin kreatywna szkoła@ (...)</i>	11
- Bogdan URBANEK, <i>Leszek Pawelski otrzymał profesorską godność</i>	13
- Artykuł, który warto...! Jan FAZLAGIĆ, <i>Poczucie własnej wartości (...)</i>	14
- Technikum Zawodowe z Kołobrzegu w krajowej czołówce	15
- Dominika KAROŃ, <i>Nowoczesna pracownia multimedialna dla Gimnazjum nr 7 w Koszalinie</i>	16
- Dominika KAROŃ, <i>Konkurs Tesco dla Szkół – „Ekorewolucja” w liczbach - informacja prasowa..</i>	17
- IV Ogólnopolski Turniej Wiedzy Psychologicznej (frag. regulaminu)	18
- CKE: Konkurs na autorów zadań egzaminacyjnych	19
- Konkurs „Młody Innowator”	19
- Wywiad, który warto przeczytać! Piotr Skura, <i>Ostatnie kuszenie egzaminatora. „Głos Nauczycielski”</i>	20
- JPS: W stronę nowego oceniania uczniów	20
- Koszalińskie CKU buduje „Pociąg do Europy”	21
- Artykuł, który warto...! Marcin POLAK (red.), <i>Dlaczego szkoła uczniom szkodzi?</i>	22
- Przeczytane - Warto przeczytać i przedyskutować	23
- Anetta ŚLUSARZ, <i>Znaczenie edukacji środowiskowej dla rozwoju dzieci przedszkolnych</i>	24
- Dorota PERKOWSKA, <i>Jak nauczyć przedszkolaka dbania o zdrowie?</i>	27
- Warto czytać „Psychologię w Szkole”	10
- Wyniki IX Międzyszkolnego Konkursu Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2011	29
- Zyta MAY, <i>Myślenie krytyczne - wybór literatury z BP CEN w Koszalinie</i>	31

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26.** Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

O e-edukacji i kreatywności w szkole XXI wieku.

Rozmowa z Krzysztofem Wojewodzicem - psychologiem, promotorem e-edukacji i kreatywności w edukacji, pedagogiem, autorem e-podręczników do języka angielskiego



Krzysztof Wojewodzik (fot. autor)

1. Witam serdecznie i dziękuję, że zechciał Pan poświęcić swój cenny czas dla czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”. Czy to prawda, że jest Pan gorącym zwolennikiem e-edukacji?

E-edukacją zajmuję się od 2007 roku, kiedy przez półtora roku pracowałem jako asystent nauczyciela w Wielkiej Brytanii, a potem w USA. Wówczas zadawano sobie pytanie, jak ICT wpływa na szkołę? Czy zabierać uczniom komórki? Jak sprawić by uatrakcyjnić naukę, ale nie zabić przy tym kreatywności? Wówczas zdałem sobie sprawę z wyzwań, jakie czekają polską edukację w zakresie ICT. Wówczas zaczynał się czas e-dzienników, ale nikt nie myślał o ICT w kwestii dydaktyki. Ale e-rewolucja obudziła się teraz w Polsce. Jej manifestem jest książka Aleksandry Pezdy „Koniec Epoki Kredy”.

2. Panie Krzysztofie, jest Pan autorem kilku e-podręczników. Czy uważa Pan, że one są faktycznie lepsze od tradycyjnych, drukowanych na papierze? A może to tylko moda?

Pytanie, co nazwiemy e-podręcznikiem? Jeśli jest to zeskanowana książka, to ma to tylko taką zaletę, że łatwo pokazać to na rzutniku, czy tablicy. Ważne, aby podręcznik był prawdziwie interaktywny i zawierał liczne multimedia – filmy, gry, piosenki, ćwiczenia interaktywne. Ja napisałem pierwszy w Polsce „webook”, czyli podręcznik INTERNETOWY. Oznacza to, że powstał on tylko na użytek wyświetlania na ekranie komputera z dostępem do Internetu. Można go wydrukować, ale nie jest on dostępny w księgarniach.

Zdradzę, że zbudowanie takiego podręcznika jak funenglish jest droższe, niż napisanie papierowego. Wymaga pracy programistów, grafików, ekipy filmowej... Ale tego właśnie potrzebują obecnie dzieci – animacji 3D, filmów z native speakerami w ich wieku, wysokiej jakości gier. To wszystko kosztuje i dlatego zamiast podręczników internetowych (webooków), mamy skany książek.

O e-edukacji i kreatywności w szkole XXI wieku.

Rozmowa z Krzysztofem Wojewodzicem - psychologiem, promotorem e-edukacji... - cd.

3. Każdy chciałby korzystać z najwyższej klasy multimediiów, ale nauczyciele i rodzice pytają – ile to kosztuje?

Otóż, dzięki wsparciu UE i Ministerstwa Finansów, podręcznik, który napisałem kosztuje 20 złotych za sztukę. Dlatego też podręczniki mojego autorstwa cieszą się ogromną popularnością. Np. FunEnglish.pl dla klas 4-6 został zarejestrowany w tym roku szkolnym i już teraz korzysta z niego ponad 25 tysięcy dzieci. A do końca roku szkolnego przekroczymy 100 tysięcy sztuk stając się najlepiej sprzedającym podręcznikiem w Polsce.

4. Rozumiem, że dzieci i młodzież lubią dziś klikać, szperać i serfować w zasobach Internetu, ale przecież jest w nim wiele zagrożeń i niebezpieczeństw. Jak ochronić uczniów przed zbędnymi dla nich treściami?

Po pierwsze, nauczyciel musi być z nimi i patrzeć, co robią. Dzieci w sieci zachowują się podobnie jak „w realu”. Niepilnowane czasem rozrabiają. Trzeba je naprowadzać na wartościowe treści, czasem wskazać drogę, jeśli zablądzą. Druga rada, to zastosowanie narzędzi, które „podglądają” pracę uczniów. O to trzeba poprosić informatyka.

5. Zainteresowała mnie Pana niedawna informacja o programie „Jarocin kreatywn@ szkoła”. Czy to faktycznie rewelacyjny i przyszłościowy program?

7 grudnia byłem na konferencji w „Gazecie Wyborczej” w Warszawie. Był minister Michał Boni i minister Krystyna Szumilas. Rząd przeznaczy 50 milionów na wdrożenie programu e-szkola. I proszę sobie wyobrazić, że te 50 milionów będzie przeznaczonych na pilotaż. A przecież pilotaż już się odbył! Zrealizowano go ze środków Gminy Jarocin. Koordynator Kreatywnej Szkoły – Andrzej Grzybowski wie, jak wdrożyć ten program dla całej Polski. I o tym była ta konferencja. I dlatego, to w Jarocinie, a nie w siedzibie „Gazety Wyborczej”, powinni być ministrowie i słuchać, co mówią do nich nauczyciele - praktycy.

6. Czytałem niedawno Pana artykułu o potrzebie kreatywności edukacji w biuletynie ORE „TRENDY - Uczenie Się w XXI Wieku”. Jestem też jej zwolennikiem. Dlaczego jest ona tak ważna dziś w szkole?

Kreatywność stała się słowem - kluczem, ale jest też nadużywane. Przypomnę za prof. Nęcką, że kreatywność to jest proces wymyślania nowych i WARTOŚCIOWYCH rzeczy. Często chcemy zrobić z uczniami „coś kreatywnego”, ale w efekcie jest to tylko twórcze. Dlatego staram się popularyzować wiedzę z tego, jak uczyć uczniów twórczości? - oraz kreatywności, czyli: aby twórcze działania miały też aspekt edukacyjny, aby to - co uczniowie tworzą miało wartość, przede wszystkim dla nich samych.

O e-edukacji i kreatywności w szkole XXI wieku.

Rozmowa z Krzysztofem Wojewodzicem - psychologiem, promotorem e-edukacji...- cd.

7. Panie Krzysztofie, co Pan zaleca nauczycielom zrobić krok dalej w tym temacie, tj. proponuje Pan wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne w indywidualizacji nauczania. Czy jest to realne?

Nic tak nie sprzyja indywidualizacji jak ICT. Pod warunkiem, że jest to praca na indywidualnych kontach uczniów (jak w funenglish.pl), a nie tylko na tablicy interaktywnej. Dlaczego? Ponieważ każde z kont zbiera informacje o uczniu. Nauczyciel ma do nich dostęp. Rodzic ma do nich dostęp. Dobry program pełni więc 2 funkcje. Po pierwsze, odciąża nauczyciela od żmudnego sprawdzania zadania domowego. Po drugie, dopasowuje się do potrzeb ucznia, umożliwia mu uczenie się we własnym tempie.

8. Twierdzi Pan, jak i inni humanistyczni psychologowie, że: „Dzieci mają skrzydła...” - i trzeba im pomóc je rozwinąć. To prawda, ale przecież zdolności dzieci są różne.

Im bardziej są różne, tym lepiej! Właśnie tym jest indywidualizacja! Miałem przyjemność wizytować Uniwersytet Harwardzki w 2009 roku. Tam narodziła się teoria Inteligencji Wielorakich. Howard Gardner swoją teorią nie chciał wskazać (jak wiele osób sądzi), że inteligencji jest 7 czy 8. Ale, że jest ich WIELE. Do tego doliczmy preferencje lewo-prawopółkulowe, kinestetyczne, wzrokowe i słuchowe. Mamy całą macierz predyspozycji, ale w rzeczywistości jest ich nieograniczenie wiele. I dlatego tak ważna jest indywidualizacja, a nie dostosowanie się do 1-2 rodzajów inteligencji, czy preferencji.

9. Co najbardziej pomaga dzieciom w rozwoju? Czy - Pana zdaniem - obecna podstawa programowa i szkolne programy nauczania sprzyjają rozwijaniu kreatywności oraz talentów uczniów?

Jestem przeciwnikiem podstawy programowej w ogóle. Dlatego, że ona oglupia uczniów i nauczycieli. W jeszcze większym stopniu jestem przeciwnikiem dopuszczania podręczników przez MEN. Nauczyciel powinien móc korzystać z takich materiałów, jakie są dla niego dostępne i móc je dowolnie komponować, zarówno materiały e-learningowe, jak i papierowe. Takie podejście właśnie pobudza kreatywność nauczycieli najbardziej!

--> Panie Krzysztofie, serdecznie dziękuję za miłą rozmowę.

dr Julian Piotr Sawiński – Redaktor naczelny „Nauczycielskiej Edukacji”

Kim jest autor ww. wywiadu - Krzysztof Wojewodzik?

Jest psychologiem i pedagogiem, autorem pierwszego w Polsce podręcznika internetowego w Polsce – *FunEnglish.pl*. Jest stypendystą Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci i 4-krotnym stypendystą Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za badania w dziedzinie oświaty (2007, 2008, 2009, 2010 r.). Interesuje się zarządzaniem edukacją, systemem szkolnictwa, polityką edukacyjną. Lubi turystykę, windsurfing, żeglarstwo i gry RPG (Warhammer).

W roku 2007 - 2008 studiował na Glamorgan University w ramach programu Erasmus, w 2008 roku otrzymał Stypendium British Psychological Society, w roku 2008 - 2009 studiował w ISEP w USA. W 2008 roku otrzymał zaszczytny tytuł „Primus Inter Pares - Student Roku 2008”. Był też finalistą krajowym tego konkursu w latach: 2009, 2010, 2011. To jest swoisty „Studencki Nobel - Student Roku”. Jest autorem ponad 20 artykułów i współautorem 3 edukacyjnych książek. Obecnie kieruje Narodowym Programem Rozwoju e-learningu w Szkołach (www: K.W.).

Ministerialne kierunki w edukacji - informacja z MEN

Zmiany treści i sposobu uczenia

Podczas posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP minister Krystyna Szumilas przedstawiła informację dotyczącą kierunków planowanych działań w zakresie oświaty i wychowania. W swoim wystąpieniu podkreśliła m.in. konieczność zmiany treści i sposobu uczenia. W edukacji niezbędne jest położenie nacisku na kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie oraz zastąpienie wiedzy encyklopedycznej kształtowaniem umiejętności korzystania z różnych źródeł, interpretowania informacji i krytycznego myślenia.

Nacisk na eksperymentowanie

Według minister, potrzebne jest położenie nacisku na eksperymentowanie i przeprowadzanie doświadczeń, stosowanie metod aktywizujących oraz realizowanie projektów edukacyjnych. Istotna jest również możliwość samodzielnego rozszerzania wiedzy i umiejętności na dziedzinie do tej pory mało obecne w kształceniu na poziomie średnim, np. na możliwość realizacji zajęć artystycznych czy ekonomii w praktyce.

Cyfrowa szkoła

Priorytetem w działaniach ministerstwa ma być program "Cyfrowa szkoła", który ma wyposażyć nauczycieli i uczniów (a przez to również rodziców) w e-kompetencje. Powinni oni mieć dostęp do e-materiałów, móc skorzystać z e-doskonalenia i mieć możliwość używania sprzętu tak, aby techniki informacyjno-komunikacyjne były wykorzystywane na każdej lekcji, jeżeli ułatwiają osiągnięcie zakładanego celu. Poza lekcjami powinny być wykorzystywane nie tylko do zabawy, ale również do rozwiązywania poważnych zadań.

Korzystanie z technologii - TIK

Minister zapowiedziała w najbliższym czasie przedstawienie do konsultacji społecznych programu pilotażowego, którego celem będzie przetestowanie różnych rozwiązań technicznych i sposobu wspomagania nauczycieli korzystających z technologii informacyjno-komunikacyjnych na zajęciach oraz wybranie tych, które najlepiej sprawdzają się w praktyce szkolnej. Na cele tego programu zostanie wykorzystana zaprojektowana w budżecie państwa na rok 2012 rezerwa celowa w wysokości 50 mln. (1)

1. ISN - Internetowy Serwis Nauczyciela - z 17.01.2012.

Jaka będzie „Cyfrowa szkoła”?

Materiał prezentuje wiadomości zawarte w artykule Magdaleny KOSZULANIS, *Cyfrowa, czyli jaka? Nowe technologie. Ujawniamy szczegóły rządowego programu - upowszechnionym w „Głosie Nauczycielskim” (2011 nr 51-52, s. 4). Warto przeczytać i przemyśleć! Oto jego skrót.*

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego

Jesienią 2011 roku rząd ujawnił treść projektu SRKL - Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, prezentujące jego zamierzenia do 2020 roku. Jego sedno przedstawiła red. Magdalena Koszulanis w artykule pt. *Strategia bez tajemnic* - upowszechnionym w „Głosie Nauczycielskim” (2011/49). Natomiast w marcu 2012 roku ma ruszyć pilotaż rządowego programu „Cyfrowa szkoła”. Michał Boni, minister administracji i cyfryzacji ogłosił, że 50 mln zł zostało zapisanych w projekcie budżetu państwa na ten cel. Ujawniono szczegóły tego programu, o którym rząd pisze w projekcie Strategii Rozwoju kapitału Ludzkiego (2).



Dłonie uczącego się przed ekranem (fot.edunews.pl)

Trzy kroki cyfryzacji - Rząd zaplanował 3 etapy realizacji ww. programu:

- 1/ wyposażenie szkół podstawowych w rozwiązania teleinformatyczne, które będą wykorzystywane w nauczaniu w klasach IV-VI, będzie ono obejmować komputery przenośne, tablice multimedialne, rzutniki oraz urządzenia do transmisji danych;
- 2/ budowanie kompetencji cyfrowych nauczycieli poprzez wyposażenie ich w komputery, które będą mogli wykorzystywać na zajęciach lekcyjnych oraz **realizacja szkoleń spersonalizowanych** pod kątem indywidualnych potrzeb i umiejętności nauczycieli danego przedmiotu;
- 3/ zwiększenie dostępności multimedialnych zasobów edukacyjnych poprzez rozbudowę portalu Scholaris oraz wspieranie kupowania przez szkoły treści edukacyjnych zgodnych z ich potrzebami (1,2).

Niezbędne działania „Cyfrowej szkoły”

W SRKL, jest mowa także o niezbędnych działaniach podejmowanych w ramach „Cyfrowej szkoły”, do których zostały zaliczone:

- 1/ objęcie wszystkich szkół szerokopasmowym dostępem do Internetu;
- 2/ uruchomienie programu zakupu sprzętu komputerowego dla szkół (program ma wesprzeć działania realizowane przez organy prowadzące);
- 3/ stworzenie mechanizmu aktywizującego dyrektorów szkół i nauczycieli do zdobywania i doskonalenia umiejętności w zakresie wykorzystywania TIK na lekcjach;
- 4/ rozbudowa multimedialnych zasobów edukacyjnych (2).

Jaka będzie „Cyfrowa szkoła”? - cd.

Upowszechnienie stosowania TIK

Według rządowego programu „Cyfrowa szkoła” ma on upowszechnić stosowanie TIK podczas zajęć szkolnych, wpłynąć na indywidualizację nauczania oraz rozwój kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, pomóc w zarządzaniu szkołą oraz w komunikacji zarówno wewnątrzszkolnej, jak i z rodzicami.

Z badań PISA wynika, że co czwarty 15-letni uczeń naszego kraju ma trudności z szukaniem w Internecie potrzebnych informacji, a tylko co 30. porusza się w nim swobodnie. Jak czytamy w SRKL, diagnoza rozwoju polskich szkół pod względem wyposażenia w nowoczesne technologie wspomagające edukację pokazuje, że system oświaty wymaga wysokich i dobrze przeprowadzonych inwestycji.

Modernizacja pracowni komputerowych

Według danych z ubiegłego roku 16% szkół w Polsce w ogóle nie miało dostępu do Internetu, 58% mogło korzystać z sieci, ale nie za pomocą szybkiego łącza. Wiele pracowni komputerowych wyposażonych z centralnych zakupów w latach 2005-2008 w niedalekiej przyszłości będzie wymagało modernizacji.

Tymczasem w UE (strategia Europa 2020) zwiększenie roli wiedzy i innowacji uznane zostało za siłę napędową rozwoju. UE kładzie duży nacisk na przygotowanie do korzystania z TIK już od najmłodszych lat, uważając, że umożliwi im to lepsze funkcjonowanie w późniejszym życiu społeczno-zawodowym. „Cyfrowa szkoła” uda się, gdy rząd wyłoży spore finanse, a nauczyciele wprowadzą te zmiany w życie (Red.).

1. KOSZULANIS M., *Strategia bez tajemnic*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 49.

2. KOSZULANIS M., *Cyfrowa, czyli jaka? Nowe technologie. Ujawniamy szczegóły rządowego programu*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 51-52, s. 4.

3. Strategia „Europa 2020”.

Projekt „Szkoła nowych technologii” w liczbach

„Szkoła nowych technologii” - SNT - to w skrócie:

- **Edukacyjny projekt, w którym już uczestniczy 500 szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski.**
- **Zorganizowano już 12 konferencji dla dyrektorów (500 dyrektorów).**
- **Od stycznia do maja 2012 odbędzie się 140 szkoleń dla 7 tys. nauczycieli.**
- **Odbędzie się 596 szkoleń dla uczniów w 143 szkołach - wzięło w nich udział 30 500 uczniów.**
- **Do końca maja będzie przeszkolonych 100 000 uczniów podczas warsztatów.** (J. Murawski 2012)

1. WOJCIECHOWSKA A., *Wywiad tygodnia: Nauczyciel jest najważniejszy. Z Jackiem Murawskim, dyrektorem generalnym Mikrosoft Polska, rozmawia Anna Wojciechowska*. „Głos Nauczycielski” 2012 nr 1., s. 5.

Program „Cyfrowa szkoła” – co oznacza dla nauczyciela lub dyrektora?

W prasie możemy znaleźć wiele komentarzy na temat nowego programu „Cyfrowa szkoła”. Warto jednak zadać sobie pytanie, jak moja szkoła może skorzystać na programie?

Czym jest program „Cyfrowa szkoła”?

Nauczyciele pamiętają akcję „Laptop dla ucznia”. Tamta akcja była inspirowana przez „Gazetę Wyborczą”, ale nie miała żadnego umocowania prawnego. Pierwotnie nawet nie była to inicjatywa MEN. Jednym słowem – były to obietnice. A z obietnicami rządu bywa różnie.

Cyfrowa szkoła zapisana jest w ustawie. Środki zostały zagwarantowane w budżecie na rok 2012. Zostaną one podzielone między **400 szkół podstawowych**. Wybór placówek, zakwalifikowanych do dofinansowania, odbywał się będzie na zasadzie losowania. Dlatego też warto zgłosić swoją szkołę do programu. Tylko zgłoszone szkoły mogą zostać wylosowane.

Ile pieniędzy jest w programie?

Program zakłada przeznaczenie ponad 50 milionów złotych na wyposażenie 400 szkół w pomoce dydaktyczne. To ponad 100 tys. zł. na szkołę. To wystarczy na 30-stanowiskową pracownię mobilną, kilka tablic interaktywnych i szybkie łącza internetowe oraz szkolenia dla nauczycieli. Projekt zakłada także 500 tys. złotych na przygotowanie pomocy dydaktycznych. To 2-krotnie mniej niż przeznaczono na samą promocję projektu. Także w podręczniki cyfrowe szkoła musi wyposażyć się sama.

Jakie są wyzwania stoją przed dyrektorem?

Największą trudnością jest wybór cyfrowego wyposażenia nasza szkoła potrzebuje najbardziej. Mogą być to komputery, tablety, drukarki, skanery oraz urządzenia wielofunkcyjne, tablice interaktywne, a także urządzenia ułatwiające dostęp do Internetu. Ustawa precyzuje 15 urządzeń. Wyboru trzeba dokonać **do 23 marca**, wraz ze zgłoszeniem szkoły do programu.

Jakie są wyzwania stoją przed nauczycielem?

Nauczyciel, kiedy otrzyma sprzęt od dyrektora, będzie musiał korzystać z niego na lekcjach. A do tego trzeba dobrego oprogramowania. Takiego, które jest zgodne z programem nauczania, a zarazem odpowiada wymogom XXI wieku. Nauczycieli czeka więc wiele pracy, aby dostosować treści dla potrzeb cyfrowej szkoły. Deklarując programy, nauczyciel powinien wybrać podręcznik multimedialny. Przykładowo dla angielskiego, dla klas 4-6, jest tylko 1 taki podręcznik.

Ważne daty

- 23 marca br. - dyrektor musi napisać podanie do występują do organów prowadzących z wnioskiem o wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne;
- 31 grudnia br. – należy dokonać zakupu wszystkich cyfrowych pomocy dydaktycznych ;
- 10 czerwca 2013 – ostateczny termin rozliczenia dotacji.

Gdzie szukać pomocy?

Pomocy można szukać na stronie **cyfrowa-szkola.org**. Krzysztof Wojewodzik, autor pierwszego w Polsce podręcznika internetowego, postara się odpowiedzieć na wszystkie pytania dyrektorów i nauczycieli w zakresie cyfrowej szkoły. Warto też być na bieżąco z dyspozycjami Organu Prowadzącego w zakresie Cyfrowej Szkoły. Deklarację przystąpienia do programu warto skonsultować przed jej złożeniem.

Krzysztof Wojewodzik - prezes FunENGLISH.PL

Dziecko w środowisku multimediiów - konferencja

Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie zaprasza nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej na konferencję ***Dziecko w środowisku multimediiów***. Konferencja odbędzie się **3 marca 2012** roku w siedzibie CEN w Koszalinie. Początek o godzinie **9:30**. Zainteresowanych nauczycieli prosimy o zapisy drogą elektroniczną **do 25 lutego 2012 r.**

W programie konferencji przewidziano 2 wykłady i dyskusję.

1/ **Dziecko w środowisku multimediiów** - dr Stanisław Sokołowski z Politechniki Koszalińskiej;

2/ **Edukacja dzieci z widokiem na przyszłość** - Magdalena Rubaj, współautorka Multibooka.

Przewiduje się także dyskusję, którą poprowadzi dr Stanisław Sokołowski. Zapraszamy! (Irena Żywno)



Tramwaj na Długiej - zdjęcie Stanisława Kramarza, ucznia SSP nr 1 w Koszalinie, wyróżnione w IX Międzyszkolnym Konkursie Fotografii Dziecięcej - Koszalin 2011 (fot. Arch. SP 7)

Edukacja jest inwestycją... - Artykuł, który warto przeczytać!

„**Edukacja** jest inwestycją. Politycy mówią (choć nie ma żadnych dowodów na to, że tak myślą), iż edukacja jest inwestycją najlepszą dla narodu. Ale **uczenie** się ucznia już inwestycją nie jest, ma raczej naturę psychologiczną, jest procesem rozwojowym. Więc nie podda się mierzeniu, skalom, przelicznikom ekonomicznym. **Wiedza** jest w nowoczesnym, demokratycznym społeczeństwie **kapitałem**. Mówi się i pisze o **zarządzaniu wiedzą**. Ale wszystko nie u nas. U nas, w społeczeństwie boleśnie zbiurokratyzowanym, spętanym siecią absurdalnych przepisów, to **wykształcenie**, a nie wiedza jest *kapitałem*. Liczy się nie zawartość czaszki, lecz dyplom. Tak, warto myśleć pojęciami z różnych pól semantycznych, z różnych obszarów ludzkiej aktywności. I dobrze, że taka praktyka pojawia się na konferencjach naukowych. Bo wtedy, niekiedy ze zdziwieniem, konstatujemy, iż wiemy więcej, niż nam się wydaje (...)” (1). Warto przeczytać!

1. STRÓŻYŃSKI K., *Ewaluacja na niwie naukowej*. „Dyrektor Szkoły” 2012 nr 1.

Sprawozdanie z konferencji:

Jarocin kreatywna szkoła@ - od nowoczesnej edukacji do społeczeństwa informacyjnego

„To co wydarzyło się w Jarocinie powinno być powielane w całym kraju” – to najczęstsze zdanie jakim podsumowywali konferencję jej uczestnicy. Jeśli jeszcze nie wiesz, dlaczego Jarocin jest wyjątkowym miejscem na edukacyjnej mapie Polski, przeczytaj poniższe sprawozdanie (KW)

Konferencja odbyła się 1-2 grudnia 2011 r. Była podzielona na 2 dni. Pierwszego prezentowano kulisy projektu *Jarocin Kreatywna Szkoła@*. Robert Kaźmierczak ówczesny wiceburmistrz Jarocina wyjaśnił, jak gmina wpadła na pomysł **wyposażenia szkół w laptopy** oraz jak sfinansowano zakup sprzętu wykorzystując leasing operacyjny. Andrzej Grzybowski koordynator projektu opowiedział jak przeprowadzono szkolenia i wdrożenie oraz przedstawił wyniki wstępnej analizy badań przeprowadzonych w jarocińskich szkołach, mających na celu określenie wpływu nowoczesnych technologii na proces kształcenia. Były też prezentacje partnerów technologicznych (Intel i NTT) oraz merytorycznych (FunEnglish.pl). Aleksandra Pezda z „Gazety Wyborczej” przedstawiła prezentację swojej książki **Koniec epoki kredy**.



Panel dyskusyjny (od lewej: Aleksandra Pezda – „Gazeta Wyborcza”, Robert Kaźmierczak – przewodniczący Rady Miejskiej Jarocina, Tomasz Hodakowski – firma Intel, prof. Marek Sysło – Uniwersytet Wrocławski, prof. Jerzy Olszewski – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Magdalena Kaszulanis – rzeczniczka ZNP, Adam Minkowski – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe) (fot. KW)

Drugiego dnia uczestnicy konferencji zostali zawiezieni do różnych szkół w gminie, aby obserwować lekcje z wykorzystaniem komputerów. Były zajęcia z angielskiego, matematyki, muzyki, a nawet WF, gdzie zaliczenie było nagrywane na kamerki wbudowane w laptopy. Po zajęciach odbyły się panele dyskusyjne i konferencja prasowa.

Po pracy w grupach, Aleksandra Pezda z „Gazety Wyborczej”, podsumowała zalety i wady lekcji z użyciem nowych technologii:

1. Zwiększa uwagę uczniów na lekcji i jest dla nich formą nagrody;
2. Sprawia, że łatwiej możemy pracować z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami z ADHD;
3. Dzięki umiejętnemu wykorzystaniu komputerów możemy zróżnicować formy stosowane na lekcjach;

Sprawozdanie z konferencji:

Jarocin kreatywna szkoła@ - od nowoczesnej edukacji do społeczeństwa informacyjnego - cd.

4. Komputery stają się też przedłużeniem szkoły w domu i swoistym łącznikiem między rodzicami, nauczycielami i uczniem.

Pojawiły się też **wady takiego rozwiązania**, choć podkreślić trzeba, że ich wymienienie przychodziło obserwatorom lekcji znacznie trudniej:

1. Istnieją ograniczenia techniczne – Internet działa zbyt wolno, oprogramowanie do podglądania pracy uczniów na żywo czasem zawodzi;
2. Lekcja może zacząć przypominać laboratorium, gdzie interakcja między uczniami jest ograniczona;
3. Nauczyciel zmienia się z przewodnika metodycznego w przewodnika po nowych technologiach.



Lekcja angielskiego z wykorzystaniem platformy funenglish.pl (fot. KW)

Paneliści zwrócili uwagę na szereg aspektów, które sprawiają, że szkoła staje się bardziej nowoczesna. Aleksandra Pezda zwróciła uwagę, że na zmianę oblicza szkoły wpływają nauczyciele – eksperymentatorzy, liderzy zmian. W ślad za nimi idą pozostali nauczyciele. Tomasz Hodakowski z Intela, zwrócił uwagę, że Internet będzie naturalnym środowiskiem pracy i czasu wolnego, kiedy dzieci ukończą szkołę. Dlatego już teraz trzeba je do tego przygotowywać. Prof. Marek Sysło przestrzegł przed „terrorem Internetu” – czyli przed powszechnym uleganiem rozwiązaniom internetowym (technologicznym). Konieczne jest **uznanie komputerów jako jednego z narzędzi pracy**, ale nie czegoś co zastąpi nauczyciela i klasyczną metodykę (np. metodę projektu).

Profesor Jerzy Olszewski podkreślił wzrost absorpcji wiedzy przez uczniów korzystających z nowoczesnych technologii nawet o 50%. Magda Kaszulanis zwróciła uwagę na niedostosowanie kształcenia nauczycieli do potrzeb współczesnej młodzieży. TIK w kształceniu pedagogicznym obejmuje 1 semestr nauki i często kończy się egzaminem na papierze. Przedmiot wdraża do korzystania z komputera, ale nie uczy tego jak prowadzić lekcję z wykorzystaniem TIK.

Całą konferencję podsumował burmistrz Adam Pawlicki. Roczne wydatki na oświetlenie Jarocina są 3 razy większe niż wydatek poniesiony na skok technologiczny w edukacji. Zmiana ta nie była tylko w sprzęcie, ale przede wszystkim w mentalności uczniów, nauczycieli i rodziców. Dlatego też, burmistrz wolałby, aby co trzecia latarnia była wyłączona, ale aby dzieci z Jarocina miały lepszy start w życiu. Gdyż, o ile dziurawą drogę można zawsze załatać, to **procesu edukacyjnego nie można cofnąć i naprawić**.

Krzysztof Wojewodzic - prezes FunENGLISH.PL

Leszek Pawelski otrzymał profesorską godność

Z satysfakcją informujemy, że Prezes Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych, adiunkt Szczecińskiej Szkoły Wyższej COLLEGIUM BALTICUM, nauczyciel fizyki w Gimnazjum nr 1 im. Zjednoczonej Europy w Szczecinku – doktor Leszek Pawelski otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. Jak poinformowali nas – JM Rektor prof. dr hab. Aleksandra Żukrowska i kanclerz SSW CB w Szczecinie Dariusz Czekan, w tych dniach Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów w Warszawie przychyliła się do jednomyślnej woli Senatu szczecińskiej uczelni i nadała dr Leszkowi Pawelskiemu profesorską godność.



Prof. dr Leszek Pawelski (fot. Arch. CEN)

Prof. dr Leszek Pawelski jest rodowitym szczecinecczaninem, w 1975 roku ukończył I LO im. ks. Elżbiety, w latach 1975-1979 studiował na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Słupsku, uzyskując tytuł magistra fizyki. W 1987 roku uzyskał I stopień nauczycielskiej specjalizacji zawodowej, a w 2002 roku – tytuł doktora nauk humanistycznych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Po ukończeniu studiów, w 1979 roku Leszek Pawelski rozpoczyna swą pierwszą pracę zawodową, początkowo nauczyciela fizyki i wychowawcy internatu w Liceum Zawodowym w Szczecinku. W 1981 roku przechodzi do pracy w Szkole Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza i już po dwóch latach zostaje tam wicedyrektorem ds. wychowawczych. 1 września 1988 roku obejmuje obowiązki dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3, pełniąc tę funkcję przez 15 lat, także po przekształceniu SP3 w Gimnazjum nr 1, gdzie do dziś uczy fizyki. Jest wyjątkowym nauczycielem, niezwykle popularnym i lubianym przez młodzież, kawalerem „Szkarłatnej Róży” bardzo rzadkiego wyróżnienia, przyznawanego przez ogólnopolską kapitułę wyłącznie na wniosek uczniów. W ubiegłym roku szkolnym, w gimnazjalnym rankingu uczniowskim Leszek Pawelski zdobył większość honorowych tytułów, przyznawanych przez młodzież z okazji nauczycielskiego święta, m.in. „Największy Autorytet” i „Super Sprawiedliwy”

W latach 2003-2006 kierował Miejskim Zakładem Doskonalenia Nauczycieli Obsługi Szkół i Przedszkoli, był autorem wielu nowatorskich koncepcji z powodzeniem wówczas wdrażanych w szczecineckich placówkach oświatowych. Co roku zespół metodyków MZDNOSiP, współpracując ze znanymi w kraju wydawnictwami edukacyjnymi, szkolił ponad dwa tysiące nauczycieli ze Szczecinka i okolic. Wydawał też znane i cenione w kraju czasopismo społeczno-oświatowe „Vox Educandi”.

Leszek Pawelski otrzymał profesorską godność - cd.

Prof. dr. Leszek Pawelski jest członkiem założycielem i prezesem Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych, które od maja 2004 roku ma swą siedzibę w Szczecinku. PSNT co roku wydaje recenzowane monografie, poświęcone dydaktyce i wychowaniu, jego członkowie od lat aktywnie uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach. W ubiegłym roku w naukowy konferencyjny krajobraz wpisało się też Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe „Regionalizm i twórczość w edukacji”, organizowane przez PSNT i SSW Collegium Balticum pod naukowym patronatem Polskiej Akademii Nauk.

W latach 2000-2011 prof. Pawelski miał możliwość prezentowania swoich doświadczeń także na forum międzynarodowym, m.in. w Valence, Albertville i Vierzon we Francji, w słynnym laboratorium CERN w Genewie. W ubiegłym roku w ramach komponentu „Erasmus” uczestniczył w stażu naukowym w Saute Ecole Namuroise Catholique w Belgii. Jest promotorem blisko dwustu prac magisterskich i licencjackich oraz dyplomantów studiów podyplomowych.

Profesor Leszek Pawelski jest autorem i współautorem wielu książek i monografii oraz kilkuset publikacji. Jest członkiem Zespołu Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, członkiem Stowarzyszenia Autorów Polskich. To także znany działacz samorządowy, w latach 1994-98 był wiceprzewodniczącym Rady Miasta, a w latach 1998-2010 radnym powiatowym. W czerwcu 2010 roku, podczas uroczystej sesji z okazji jubileuszu Szczecinka otrzymał Honorowy Medal 700-lecia. W Szczecinku uroczystość laudacyjna odbyła się w gronie najbliższych przyjaciół Leszka Pawelskiego, członków PSNT, natomiast główna gala wręczenia profesorskiej godności odbędzie się w grudniu w jego macierzystej uczelni.

W imieniu Zarządu Krajowego, Komisji Rewizyjnej oraz wszystkich członków Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych serdecznie gratulujemy Panu Prezesowi otrzymania tej zaszczytnej, także i dla nas, godności profesorskiej.

Bogdan Urbanek – sekretarz
Zarządu Krajowego, rzecznik prasowy PSNT

Artykuł, który warto przeczytać!

Jan FAZLAGIĆ, *Poczucie własnej wartości*. [w:] Niezbędnik Dyrektora Szkoły. „Dyrektor Szkoły” 2011 nr 12

Poczucie własnej wartości to własna ocena siebie. Składają się na nie oceny własnych porażek i sukcesów. Jeśli ktoś uważa, że odniósł zbyt wiele porażek w stosunku do sukcesów, mówimy, że jego poczucie własnej wartości jest zaniżone. Poczucie własnej wartości to wewnętrzne przekonanie, że jesteśmy dostosowani do stawiania czoła wyzwaniom, jakie stawia przed nami życie (Fazlagić 2011).

Wielu autorów edukacyjnych materiałów wskazuje na potrzebę zmiany stylu prowadzenia szkolnych zajęć. Potrzebne jest też przebudowanie mentalności oświatowych decydentów i nauczycieli. Szkole dziś potrzebni są nowocześnie wykształceni i silni nauczyciele, bo: *Edukacja potrzebuje mocnych osobowości* (Sawiński, Edunews.pl - 2009). Osobowości te potrzebują klarownego poczucia własnej wartości.

Nauczycielska edukacja także potrzebuje rzetelnych i nowoczesnych zmian organizacyjnych i systemowych, porządných innowacji edukacyjnych, które przede wszystkim znacząco podniosą rangę zawodu nauczyciela w Polsce. W tych działaniach mieszczą się klucze do sukcesu szkolnej edukacji. Artykuł warto przeczytać! (JPS).

Technikum Zawodowe z Kołobrzegu w krajowej czołówce

Po raz 14 „Perspektywy” i „Rzeczpospolita” ogłosiły ogólnopolski ranking szkół ponadgimnazjalnych. Największą niespodzianką jest znakomite 10. miejsce Technikum Zawodowego z ZS im. H. Sienkiewicza w Kołobrzegu.

To, zdaniem niektórych, najbardziej prestiżowy ranking liceów i techników. Jego autorzy oceniają poszczególne szkoły, biorąc pod uwagę wyniki matury, sukcesy w olimpiadach przedmiotowych, a także - od zeszłego roku - opinię kadry akademickiej. Począwszy od ubiegłorocznego rankingu przygotowywane są dwie osobne listy - najlepszych liceów oraz techników. Spośród około 6 tys. liceów ogólnokształcących w Polsce, w tegorocznym rankingu znalazło się 500.

Od początku w tym zestawieniu jest obecne I LO im. Stanisława Dubois, które co roku zajmuje czołowe lokaty (największe osiągnięcie szkoły w historii rankingów to 10. miejsce w roku 2006). Rok temu LO Dubois zajęło miejsce 37., tym razem znalazło się **na miejscu 67.** - Uzyskalismy wyższy, niż w ubiegłym roku, wskaźnik rankingowy, tymczasem mamy gorsze miejsce - komentuje wyniki Rafał Janus, dyrektor I LO Dubois. - Naszym słabszym punktem okazała się opinia akademicka, większe szanse miały szkoły z dużych ośrodków akademickich. Lokata naszej szkoły, choć nie najwyższa, daje nam powód do satysfakcji, mamy czwarte miejsce w województwie zachodniopomorskim (x).

Wyniki krajowe

Laureatem tegorocznego rankingu wśród ogólniaków zostało **Liceum Akademickie** przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Drugie miejsce zdobyło LO im. Polonii Belgijskiej z Wrocławia, trzecie - słynne XIII LO ze Szczecina.

W kategorii techników w zestawieniu znalazło się 250 szkół. Liderem jest **Technikum Elektroniczne** im. Obrońców Lublina 1939 roku w Lublinie, które wyprzedziło Technikum Łączności z Krakowa i Technikum Komunikacji z Poznania. Na liście najlepszych techników na 10. miejscu znalazło się **Technikum Zawodowe z Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Kołobrzegu.**



Sportowcy Zespołu Szkół im. Sienkiewicza w Kołobrzegu (fot. Arch. ZS)

Nasze szkoły w rankingu

Licea ogólnokształcące: I LO Dubois w Koszalinie (67.), Prywatne LO w Szczecinku (145.), I LO w Białym Borze (155.), Społeczne LO STO w Szczecinku (162.), I LO Kopernika w Kołobrzegu (230.), II LO Broniewskiego w Koszalinie (273.), LO I Armii WP w Drawsku (390.), I LO Księżnej Elżbiety w Szczecinku (491.). Technika: Technikum Zawodowe w ZS Sienkiewicza w Kołobrzegu (10.), T. Handlowe w ZS nr 1 im. M. Kopernika w Koszalinie (201.), T. Zawodowe w ZS nr 1 im. M. Kopernika w Koszalinie (215.).

Nowoczesna pracownia multimedialna dla Gimnazjum nr 7 w Koszalinie



Logo konkursu (fot. Arch.konkursu)

Uczniowie z Koszalina zapewnili szkole pracownię multimedialną od Tesco dla Szkół

Uczniowie Gimnazjum nr 7 im. Konstytucji 3 Maja w Koszalinie znaleźli się w gronie **30 laureatów konkursu Tesco dla Szkół – „Ekorewolucja”**, zdobywając nowoczesną pracownię multimedialną dla swojej szkoły oraz czytniki e-książek z zestawem lektur szkolnych dla siebie. Zwycięstwo zapewnili sobie przeprowadzając w swojej okolicy ekorewolucję, czyli akcję na rzecz ochrony środowiska oraz prezentując ją w krótkim filmiku, który zdobył uznanie internautów.

Ekorewolucjoniści z zespołu Energooszczędni z Koszalina **pokonali blisko 360 drużyn** ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z całej Polski. W gronie zwycięzców znaleźli się dzięki internautom, którzy oddali aż 60 275 głosów na ich ekofilmik. Zwycięską pracę można zobaczyć na stronie: <http://www.tescodlaszkol.pl/ekofilmiki/konkurs/zwyciezcy>.

Tak wysoki wynik w głosowaniu internautów uczniowie Gimnazjum nr 7 im. Konstytucji 3 Maja zawdzięczają wsparciu **kolegów, nauczycieli, rodziców oraz całej społeczności lokalnej**. Już podczas przygotowywania i przeprowadzania ekorewolucji uczniowie angażowali w ekologiczne działania społeczność szkolną. Wygrana w konkursie Tesco dla Szkół – „Ekorewolucja” świadczy natomiast nie tylko o zaletach ich ekofilmiku, który podbił serca internautów, ale też o skutecznej promocji i wsparciu mieszkańców Koszalina.

Sukces w konkursie Tesco dla Szkół zaowocował cennym sprzętem szkolnym ufundowanym przez Tesco Polska. Uczniowie zdobyli **nowoczesną pracownię multimedialną**, która wzbogaci bazę dydaktyczną szkoły **oraz czytniki książek elektronicznych z zestawem lektur** szkolnych dla siebie. *„Praca z użyciem tablicy interaktywnej jest niezastąpionym narzędziem wspomagającym nauczanie i uczenie się. Multimedialne zilustrowanie omawianych zagadnień zwiększa skupienie wśród dzieci i zaangażowanie ich w aktywny udział w prowadzonych zajęciach”* – mówi Żaneta Betlińska, nauczycielka ze Szkoły Podstawowej nr 163 w Warszawie, której podopieczni zwyciężyli w ubiegłorocznej edycji programu Tesco dla Szkół i od początku tego roku szkolnego uczą się w takiej pracowni multimedialnej, z jakiej już wkrótce będą korzystać uczniowie Gimnazjum nr 7 im. Konstytucji 3 Maja w Koszalinie.

Dominika Karoń - rzecznik prasowy konkursu, Warszawa

**Konkurs Tesco dla Szkół – „Ekorewolucja” w liczbach
- informacja prasowa ze stycznia 2012 r.**

- **359** – tyle lokalnych ekorewolucji przeprowadzili uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych w ramach konkursu Tesco dla Szkół – „Ekorewolucja” w całym kraju, najwięcej w województwach wielkopolskim, śląskim i dolnośląskim. Ekorewolucje zgłaszane były do konkursu w postaci krótkiej filmowej relacji, czyli ekofilmiku.
- **211** – szkoły z tylu miejscowości z całej Polski wzięły udział w konkursie.
- **1 800** – tylu uczniów miało swój bezpośredni udział w przygotowaniu ekofilmików.
- **1 993 804** – tyle głosów w sumie zostało oddanych przez internautów na wszystkie ekofilmiki biorące udział w ogólnopolskim głosowaniu. W trakcie głosowania na ekofilmiki za pośrednictwem www.tescodlaszko.pl, uczestnicy konkursu z wielkim zaangażowaniem walczyli o każdy głos internautów, prowadząc kampanie promocyjne w szkołach, na ulicach swoich miejscowości oraz w Internecie na portalach społecznościowych.
- **60 794** – tyle głosów otrzymał ekofilmik przygotowany przez uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Gdańsku, zajmując pierwsze miejsce w głosowaniu internautów.
- **15** – tyle ekofilmików zostało laureatami I etapu konkursu, zdobywając najwyższe ilości głosów internautów
- **15** – tyle ekofilmików zostało nagrodzone przez Jury tytułami laureatów II etapu
- **30** – tyle nowoczesnych pracowni multimedialnych o szacunkowej łącznej wartości rynkowej 360 000 zł trafi do szkół, które zwyciężyły w konkursie.
- **Okolo 300** – tyle nagród indywidualnych – ekologicznych i przyjaznych oczom dzieci czytników książek elektronicznych z zestawem lektur otrzymają zwycięzcy konkursu.
- **13** – z tylu województw pochodzą laureaci konkursu, w tym po 4 z woj. dolnośląskiego i śląskiego oraz po 3 z łódzkiego, pomorskiego i wielkopolskiego
- **4 421 712** – tyle wynosi łączna liczba odsłon strony www.tescodlaszko.pl.
- **Ponad 4 500** – tyle kliknięć ‘lubię to!’ zanotowała strona www.tescodlaszko.pl wraz z wszystkimi podstronami
- **1** – tyle zespołów projektowych zdobyło nagrodę Grand Prix i będzie świętować wygraną podczas ekologicznej imprezy przygotowanej specjalnie dla ich szkoły.

Dominika Karoń - rzecznik prasowy konkursu, Warszawa

**IV Ogólnopolski Turniej Wiedzy Psychologicznej
(frag. regulaminu)**

1. Organizatorem IV Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Psychologicznej jest Wydaw. „Charaktery”.
2. Organizator może zaprosić do przedsięwzięcia partnerów organizacyjnych, patronów, patronów medialnych i internetowych, jak również sponsorów.
3. Turniej jest przeprowadzany na zasadach określonych w niniejszym regulaminie.
4. Zgłoszenie uczestnictwa w Turnieju oznacza akceptację niniejszego regulaminu oraz zobowiązanie do jego przestrzegania.
5. Regulamin Turnieju jest dostępny w siedzibie Organizatora (Kielce, ul. Paderewskiego 40, tel. 41 343-28-42, e-mail: turniej@charaktery.com.pl) i na stronie internetowej www.charaktery.eu oraz kuratoriów współdziałających z Organizatorem.
6. Turniej trwa od 01.10.2011 **do 30.04.2012.**

Cele Turnieju

1. Promowanie psychologii jako dyscypliny naukowej.
2. Kształtowanie i wzmacnianie zainteresowania tematyką psychologiczną wśród młodzieży szkolnej.
3. Wspieranie elementów edukacji psychologicznej obecnych w „Podstawie programowej kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i techników”.
4. Formowanie wrażliwości emocjonalnej, poznawczej oraz moralnej uczniów.
5. Kształtowanie umiejętności integrowania wiedzy uzyskanej w toku edukacji szkolnej oraz rozwijanie samodzielnego myślenia uczniów.
6. Wspieranie nauczycieli i pedagogów w edukacji psychologicznej.

Uczestnictwo w Turnieju

1. Turniej zorganizowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych kończących się egzaminem maturalnym, zwanych dalej „Uczestnikami”.
2. Uczestnictwo w Turnieju jest dobrowolne. Uczniowie zgłaszają swój udział w Turnieju nauczycielowi, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu. Szkoły przesyłają zgłoszenie udziału w Turnieju do Organizatora.
3. Dozwolony jest tryb indywidualnego zgłoszenia uczestnika. W takim przypadku należy kontaktować się bezpośrednio z Organizatorem.
4. W Turnieju nie mogą brać udziału członkowie rodzin pracowników Organizatora.
5. Organizator zastrzega sobie prawo do opublikowania imion, nazwisk, zdjęć i informacji o Uczestnikach, a w szczególności o osobach zakwalifikowanych do poszczególnych etapów i o zwycięzcach Turnieju.
6. Organizator Turnieju zapewnia poufność danych osobowych Uczestników (z zastrzeżeniem postanowień §3 pkt. 5).
7. **Schemat zgłoszenia i przebieg turnieju** - są ujawnione na stronie internetowej: www.charaktery.eu

Nagrody

1. Zwycięzcy Turnieju otrzymają stypendia i nagrody rzeczowe ufundowane przez sponsorów.
2. Szkoły, które zgłosiły zwycięzców Turnieju otrzymają nagrody rzeczowe.
3. Nauczyciele wyznaczeni przez dyrektorów szkół do opieki nad uczniami biorącymi udział w Turnieju otrzymają zaświadczenia potwierdzające ich udział w przygotowaniu uczniów do Turnieju. (Red.)

Konkurs na autorów zadań egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie ogłosiła konkurs - realizowany w ramach projektu pod nazwą "Budowa banków zadań" - na autorów zadań egzaminacyjnych sprawdzających wymagania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego zamieszczonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, z następujących przedmiotów:

- język polski;
- język obcy nowożytny: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, ukraiński, włoski;
- historia;
- wiedza o społeczeństwie;
- matematyka;
- biologia;
- fizyka;
- geografia;
- chemia.

W konkursie mogą brać udział osoby mające wykształcenie wyższe z zakresu przedmiotu, którego dotyczy praca konkursowa. Pracę konkursową stanowi zestaw autorskich zadań egzaminacyjnych opracowanych przez kandydatów. Prace konkursowe należy **składać do 31 lipca 2012 r.**

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. (1)

1. Internetowy Serwis Nauczyciela - z 09.01.2012.

Konkurs „Młody Innowator”

Uczniowie szkół podstawowych (od czwartej klasy), gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych mogą zgłaszać swoje ciekawe, niespotykane pomysły na wynalazki w V edycji konkursu "Młody Innowator". Etap szkolny konkursu trwa **do 1 marca 2012 roku.**

Tematem projektu zgłoszonego w konkursie **może być dowolne rozwiązanie** polegające na udoskonaleniu już istniejącego produktu lub opracowaniu nowego, mającego cechy oryginalności. Uczniowie biorący udział w konkursie poszukują pomysłów, zbierają informacje i wykonują projekt innowacji.

Proponowane rozwiązanie można przedstawić w formie rysunków, zdjęć i opisu. O ile to możliwe należy dołączyć model lub prototyp produktu, który powinien mieścić się w sześcianie o boku 50 cm. (1)

1. Źródło: Serwis Nauka w Polsce, 23.01.2012 r.; Oprac. Alicja Bukowska: „Dyrektor Szkoły” - aktualności - z 23.01.2012.

Wywiad, który warto przeczytać!

Piotr Skura, *Ostatnie kuszenie egzaminatora*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 50

Jest to rozmowa red. Piotra Skury z dr. Henrykiem Szaleńcem z Pracowni Analiz Osiągnięć Uczniów w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie, o zbliżającym się szkolnym e-ocenianiu. Warto poznać!

Na pytanie, **jak w praktyce będzie wyglądać e-ocenianie?** - H. Szaleniec odpowiada: *Na początku warto powiedzieć, że system e-oceniania dotyczy tylko zadań otwartych w arkuszach egzaminacyjnych, bowiem jedynie w przypadku takich zadań potrzebny jest ekspert, który przeanalizuje odpowiedź. Zadania zamknięte system sprawdza automatycznie - uczeń na karcie zaznacza odpowiedzi, które są odczytywane i digitalizowane. Natomiast przy pytaniach otwartych nadal występuje egzaminator, ekspert, który przy odpowiedziach ucznia robi pewne adnotacje, komentarze. Tyle tylko, że wykorzystuje tu komputer, a nie papier. Podczas e-oceniania egzaminator będzie miał przydzieloną pulę zadań do sprawdzenia, które to zadania pobierze na swój komputer (...). Warto przeczytać!*

W stronę nowego oceniania uczniów

Od kilku lat zapowiada się wdrożenie nowego systemu szkolnego i zewnętrznego oceniania osiągnięć uczniów. Podkreśla się, że odejdzie się od sprawdzania i ocenia encyklopedycznej wiedzy: faktów, dat, nazwisk itp., na rzecz możliwości wykazania się ucznia w obszarze jego zdolności myślenia, wykorzystywania umiejętności i rozwiązywania problemów. Podstawą szkolnego oceniania powinien być oraz przyrost jego umiejętności, a nie wiedzy zapamiętanej. Trzeba odejść od testów wiadomości na rzecz zadań sprawdzających umiejętności problemowe ucznia. Trzeba uczyć (ćwiczyć) i sprawdzać: **Kluczowe kompetencje epoki cyfrowej** (Sawiński 2010).

Z upowszechnionej niedawno Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (Koszulanis 2011) wiadomo, że rząd planuje, aby w szkołach ponadgimnazjalnych było więcej czasu na pracę własną uczniów oraz zespołowe projekty. Rząd chciałby, żeby w szkołach było **mniej lekcji, a więcej zajęć indywidualnych z nauczycielem** lub mentorem, zajęć online, zajęć organizowanych poza szkołą - u pracodawców, w organizacjach, instytucjach i samorządach. A także by uczniowie częściej korzystali z uczenia się na odległość.

Wiąże się to nową rolą nauczyciela - przewodnika po świecie (także nowych technologii!). W projekcie czytamy o ograniczeniu „typowego wzoru nauczania z nauczycielem jako głównego źródła wiedzy na rzecz **uczenia się w zespołach** realizujących zadania i projekty”. Dlatego nauczyciele będą musieli nastawić się na ocenianie uczniów nie pod kątem przyswajania danych treści, ale zdolności rozwiązywania problemów, także w zespole.

Takie plany wymagają modernizacji systemu egzaminów zewnętrznych. - Dziś zbyt mocno polegają one na formach testowych i pytaniach zamkniętych - czytamy w projekcie SRKL. Tzw. klucz odpowiedzi ma zniknąć przede wszystkim z egzaminów z przedmiotów humanistycznych. Pojawi się indywidualne ocenianie.

Po nowym egzaminie gimnazjalnym, który zadebiutuje w 2012 r., przyjdą zmiany w zasadach przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu maturalnego. Nowości wejdą w życie od roku szkolnego 2014/2015. Zadania egzaminacyjne mają być wówczas w większym stopniu **analityczne, problemowe**, żeby uczeń mógł się wykazać wykorzystaniem wiedzy i umiejętności, a nie odtwarzaniem encyklopedycznych faktów.

1. KOSZULANIS M., *Strategia bez tajemnic*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 49, s. 4.

2. KOSZULANIS M., *Koniec lekcji! Plany rządu. Jeszcze o Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, czyli jak ma wyglądać szkoła za 10 lat?* „GN” 2011 nr 51-52, s. 6.

3. SAWIŃSKI J. P., *Kluczowe kompetencje epoki cyfrowej*. „Edunews.pl” – z 26.01.2010.

4. SKURA P., *Ostatnie kuszenie egzaminatora*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 50, s. 5.

Koszalińskie CKU buduje „Pociąg do Europy”

Koszalińskie CKU uczestniczy w projekcie „Pociąg do Europy”, w ramach programu Comenius. Projekt ma zintegrować działania technicznych szkół zawodowych z całej Europy. Uczestniczą w nim uczniowie i nauczyciele 24 szkół z 23 państw. Wspólnym celem jest zbudowanie pociągu składającego się z lokomotywy i wagonów wykonanych na obrabiarkach sterowanych numerycznie. Tworzony pociąg ma znaczenie symboliczne, bo chodzi bardziej o rozwijanie współdziałania między narodami - to jest przyszłość Europy.



Wizyta duńskich nauczycieli w CKU w Koszalinie (fot. www.cku.koszalin.pl)

Pierwsze spotkanie uczestników projektu odbyło się w stolicy Chorwacji - Zagrzebiu, w Szkole Technicznej im. Nikołaja Tesli. Polskę reprezentowała 7 - osobowa grupa z CKU w Koszalinie. Koordynatorem projektu jest Marek Magiera. Myślą przewodnią działania budowanych wagonów jest: „Wagon, zbudowany przez szkołę odzwierciedla wynalazek stworzony w danym kraju, jego techniczne osiągnięcia” Utworzono 4 grupy robocze związane z różnymi aspektami projektu: budową lokomotywy, komponentami wagonów i mapą elektroniczną.



**COMENIUS
SCHOOL PARTNERSHIPS**

(fot. www.cku.koszalin.pl)

Koszalińska grupa zajmuje się budową podwozia dla wszystkich wagonów, wyglądem i funkcjonowaniem wielojęzycznego słownika technicznego oraz tworzeniem wspólnych materiałów dydaktycznych dotyczących wytwarzania wagonów na obrabiarkach CNC.

Podczas pobytu w Chorwacji młodzież zwiedziła stocznię w Rijece, Park Narodowy Jeziora Plitwickie. Poznała historię i zabytki Zagrzebia. Zwiedziła Muzeum Historii Naturalnej w Krapinie, gdzie odkopano szczątki neandertalczyków. Miała też możliwość wysłuchania koncertu zespołu grającego tradycyjną chorwacką muzykę ludową. Na spotkaniu w Zagrzebiu była też okazja zaprezentowania swojej szkoły, regionu i kraju oraz nawiązania nowych znajomości i przyjaźni (1).

1. KONIECZNA A., *Ruszył szkolny pociąg*. „Głos Koszalina”: mutacja B - z 9.12.2011.
2. www.cku.koszalin.pl

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Marcin POLAK, *Dlaczego szkoła uczniom szkodzi?* „Edunews.pl” - z 30.11.2011

Marzena Żylińska z Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Toruniu jest ekspertką od procesów uczenia się i neuropedagogiki. Mówiła o szkole - o tym, że szkoła utrudnia proces uczenia się. Warto posłuchać ciekawej rozmowy, którą przeprowadził Jakub Janiszewski (ujawniona na portalu „Edunews.pl”). A tu krótkie omówienie treści ww. wypowiedzi.

Od dekady możemy zaglądać swobodnie w uczące się mózgi i zobaczyć, co się w nich dzieje. Te badania pokazują, że stworzyliśmy system szkolny, który jest kontraproduktywny, przeszkadza się uczyć. Widać to dobrze zwłaszcza po maluchach, które idą do szkoły: „Siadaj Jasiu, nie pytaj, tu nikogo nie interesuje, co cię interesuje (...), my tu teraz będziemy realizować program...”.

W swoim blogu po audycji w radio (patrz: [Czy nauka może być przyjemna?](#)) dr Żylińska napisała: „za każdym razem, gdy uświadamiam sobie, jak wielu uczniów nudzi się w szkole (patrz: raport „Szkoła bez przemocy”), ogarnia mnie żal. Tych strat nigdy już nie uda się nadrobić!!! Z badań nad mózgiem wynika bowiem niezbicie, że neurony umierają (i to dosłownie!) z nudów. Gdy dzieci w wieku sześciu lat idą do szkoły, w ich płacie czołowym występuje największa ilość połączeń neuronalnych. Wszystko jest ze wszystkim połączone. Ta gęsta sieć połączeń jest największym darem natury! Jednak stabilizują się, czyli zostają utrzymane, jedynie te połączenia, które są używane.

Mózg kieruje się bowiem zasadą: używaj albo wyrzuć. O tym, ile z tych połączeń mózg zachowa, zależy od różnorodności podejmowanych przez dzieci aktywności. Im bardziej są aktywne, im więcej modalności bierze udział w procesie poznawania świata, tym lepiej. Każdy zmysł ma w mózgu swoją reprezentację. Dzieci uczą się dzięki temu, co widzą, słyszą i co robią. Szczególne znaczenie przypada tu dłoniom. Jak pokazuje filogeneza, rozwój gatunku Homo Sapiens przyspieszył, gdy nasi przodkowie zaczęli używać narzędzi. Ta aktywność wpływała stymulująco na rozwój ludzkiego mózgu i tak dzieje się również dziś. Ręce mają bowiem ogromną reprezentację neuronalną. Dlaczego więc, mimo wiedzy na temat procesów uczenia się, sadza się sześciolatki w ławkach i każe im słuchać? W ten sposób wyłącza się naturalne mechanizmy, w które wyposażyla je natura.“

Może jednak trzeba zrezygnować z obowiązku szkolnego, skoro funduje się dzieciom tylko szkolną „kaszankę” zamiast uczenia się? Dość przygnębiające wydają mi się rozmowy z ekspertami, którzy udowadniają, jak mało sensu jest w edukacji firmowanej przez urzędników z MEN i podległych mu instytucji.

(Notka o autorze: Marcin Polak jest twórcą i redaktorem naczelnym Edunews.pl, zajmuje się edukacją i komunikacją społeczną, realizując projekty społeczne i komercyjne o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym).

--> Redakcja zachęca i zaprasza do dyskusji!

1. POLAK M., *Dlaczego szkoła uczniom szkodzi?* „Edunews.pl” - z 30.11.2011.

Warto przeczytać!

Będą wyrzucać
- „Newsweek Polska”

Z sondaży wynika, że co trzeci Polak boi się utraty pracy w ciągu najbliższego pół roku. Wielu mówi o kryzysie. Wygląda na to, że on już na dobre zagościł w naszych głowach.

Kryzysowe lęki występują niemal we wszystkich grupach społecznych i zawodowych. Jakie będą skutki kryzysu w edukacji?

Budżetówka boi się zaciskania pasa, bo będą wstrzymane lub ograniczone podwyżki i ograniczone branżowe przywileje. W korporacjach też nie jest lekko. Wstrzymują one zatrudnienie, a coraz więcej zapowiada zwolnienia pracowników.

Kryzys uderzy przede wszystkim w młodych ludzi. Boją się, że on jeszcze bardziej utrudni podjęcie pracy oraz odbierze im i tak niewielkie szanse na etat i życiową samodzielność (...)

1. RABIJ M., *Będą wyrzucać*. „Newsweek Polska” 2011 nr 44.

Polska szkoła pod ścianą?
- „Edunews.pl” (4)

„Zastanawiam się, ile jeszcze potrzeba napisać raportów i przedstawić dowodów na to, że polska szkoła nie ma nic wspólnego z normalną edukacją i kształceniem kompetencji, aby urzędnicy MEN otworzyli oczy i przekonali się, że wymyślili nie system oświaty, lecz szkaradnego i brzydkiego potwora, który na każdym szczeblu kształcenia szkodzi uczniom w nauce. Ta chwila, sądząc po samozachwytach, pewnie nie szybko nastąpi. Oczywiście to, że przy każdym nieprzemyślanym pomysłem tracą uczniowie, nic nie znaczy dla ministra i jego podwładnych – przecież to nie dla uczniów jest polska szkoła”.

4. POLAK M., *Polska szkoła pod ścianą?* „Edunews.pl” - z 05.12.2011.

Wykształceni i oburzeni
- „Przegląd Oświatowy”

„Odsetek bezrobotnych w grupie wiekowej 16-24 lata jest ponad dwukrotnie wyższy niż w całej populacji, w niektórych europejskich krajach sięgając ponad czterdziestu procent. (...)

Sytuacja staje się poważna i tylko pozornie nie dotyczy edukacji (...). Tymczasem to nie kształt doraźnej polityki gospodarczej i edukacyjnej jest kluczową przyczyną takiego stanu rzeczy, a jego zmiana w kierunku postulowanym przez młodych okupujących Wall Street czy też protestujących w Madrycie i innych miastach europejskich nawet pogarszałyby sytuację. Pobudki „oburzonych” można streścić krótko: ukończyli oni wyższe studia, po których nie mogą znaleźć pracy, nie mają więc również zdolności kredytowej, co nie pozwala im na kupno własnych mieszkań i prowadzenie konsumpcji na poziomie zbliżonym do tego, który prowadzili ich rodzice. Aby właściwie ocenić postulowane przez nich polityczne rozwiązania, trzeba zapytać najpierw o przyczynę tak wysokiego bezrobocia” (...) (2).

2. SROCZYŃSKI O., *Wykształceni i oburzeni*. „Przegląd Oświatowy” 2011 nr 20, s. 13-14.

Licz się z kulturą.
Rozmowa z ministrem Bogdanem
Zdrojewskim - „Głos Nauczycielski”

Państwo musi być odpowiedzialne za kulturę i nikt tu państwa nie wyręczy, ani podmioty prywatne, ani ulica, ani nikt inny. Moje kompetencje związane są oczywiście z edukacją artystyczną i kulturalną, ale gdy mówimy na ten temat, dotykamy bezpośrednio każdej szkoły publicznej, bo przecież szkoła kształci odbiorców kultury. (3)

(Bogdan Zdrojewski 2011)

3. RZEKANOWSKI J., SKURA P. (oprac.), *Licz się z kulturą. Z Bogdanem Zdrojewskim, ministrem kultury i dziedzictwa narodowego, rozmawiają Jakub Rzekanowski i Piotr Skura - wywiad tygodnia*. „Głos Nauczycielski” 2011 nr 51-52, s. 5.

Znaczenie edukacji środowiskowej dla rozwoju dzieci przedszkolnych

Ekologia jest terminem, który nie bez powodu pojawia się coraz częściej w naszym codziennym słowniku. Jest odzwierciedleniem braku nawyków i naturalnych odruchów chroniących zdrowe, naturalne środowisko. Jest też apelem skierowanym przeciwko bezmyślnym zachowaniom i działaniom, które spowodowały degradację środowiska.

Nasza Ziemia coraz częściej woła o pomoc. Giną rośliny i zwierzęta, znikają kolejne połacie lasów – zielonych płuc Ziemi, zasypują nas tony śmieci, zagrożone jest powietrze, gleba, woda, zagrożony jest sam człowiek – sprawca takiego stanu rzeczy.



Dzieci Przedszkola nr 22 w Koszalinie sprzątają lokalne środowisko (fot. Arch. P-22)

Wszyscy ci, którzy mają kontakt z dziećmi, powinni zdać sobie sprawę z tego, że są odpowiedzialni za kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody i jej ochrony. W konsekwencji zaś ponoszą odpowiedzialność za nasze środowisko w przyszłości. Szczególnie uważni powinni być rodzice i nauczyciele wychowania przedszkolnego. To oni pierwsi budzą szacunek i miłość do różnorodnych form życia oraz kształcą właściwe, aktywne postawy wobec przyrody i jej ochrony.

Znaczenie edukacji środowiskowej dla rozwoju dzieci przedszkolnych - cd.

Edukacja środowiskowa („ekologia”) w przedszkolu nie jest żadną nowością. Poznawanie przyrody zawsze było obecne w planach i w pracy pedagogicznej. Chociaż teraz nauczyciele bardziej niż dotychczas kształcą u dzieci świadomość ekologiczną. Edukacja środowiskowa (ekologiczna) dzieci stanowi w czasach obecnych jedno z podstawowych zadań, przed jakimi staje każdy nauczyciel. Jest to szczególnie ważne w warunkach województwa śląskiego, gdzie dziecko od najmłodszych lat z jednej strony jest narażone na szkodliwe działanie zanieczyszczeń środowiska, z drugiej zaś jest świadkiem i obserwatorem zmian w tym środowisku zachodzących.

Celem tej edukacji jest wzrost u dzieci świadomości istniejących w środowisku naturalnym problemów, aktywne na miarę przedszkolaka uczestniczenie w ochronie środowiska oraz racjonalne wykorzystanie surowców wtórnych. Dzieci w wieku przedszkolnym cechuje ciekawość poznawcza, mają one naturalną potrzebę poznawania otaczającego ich środowiska. Zadaniem nauczyciela jest podtrzymanie tej naturalnej potrzeby oraz ukierunkowanie ich aktywności poznawczej na te obszary, które są istotne z racji edukacji środowiskowej.

Dziecko dzięki obcowaniu z otaczającą przyrodą, zależnościami w niej panującymi **rozwija myślenie przyczynowo-skutkowe**, wzbogaca zasób słownika o pojęcia nowych zjawisk, nazw zwierząt i roślin oraz różnych działań związanych ze środowiskiem. Uczy się zdolności i jasności wyrażania myśli oraz formułowania spostrzeżeń. Opiekując się roślinami i zwierzętami, dbając o najbliższe otoczenie na miarę swoich sił, dzieci uczą się cierpliwości, wytrwałości oraz poczucia odpowiedzialności. Przywiązując się do przyrody starają się ją zrozumieć i dbać o nią.



Dzieci przedszkolne lubią zwierzęta (fot. Arch. P-22 w Koszalinie)

Znaczenie edukacji środowiskowej dla rozwoju dzieci przedszkolnych - cd.

W związku z tym, że w tym roku szkolnym duży nacisk kładziemy na zajęcia ekologiczne w powiązaniu ze sztuką, plastyką, muzyką, dramą. Dobrze zorganizowany proces wychowawczy zależy od prawidłowego doboru form edukacji. Do podstawowych form edukacji środowiskowej (ekologicznej) zaliczamy:

- działalność nauczyciela z dziećmi, która obejmuje: zajęcia zorganizowane, zajęcia dowolne, spacer, wycieczki do określonych ekosystemów, do instytucji, wodociągów, nad zanieczyszczone rzeki, do parku, lasu;
- prace praktyczne na rzecz ochrony i ulepszania środowiska, prace ogrodnicze na terenie przedszkola;
- uczestnictwo w konkursach i pracach społecznie użytecznych;
- udział w propagowaniu idei ochrony środowiska przez rozprowadzanie wśród rodziców afiszy, plakatów, ulotek, zachęcanie do udziału w akcjach proekologicznych podejmowanie tematyki ekologicznej na zebraniach z rodzicami;
- zbieranie wierszy, ilustracji, piosenek, zabaw o treści ochrony środowiska;
- prowadzenie rozmów z rodzicami i wybranymi osobami na temat zasad ochrony środowiska (leśniczy, pracownik oczyszczalni ścieków, pan ogrodnik, weterynarz);
- udział w akcjach związanych z obchodami takimi, jak: Święto Drzewa, Dzień Ziemi, Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Dzień Leśnika, Dni Ochrony Przyrody, „Sprzątanie Świata”, „Mamy rady na odpady”, „Oszczędzamy wodę i energię”;
- działalność rodziców z dziećmi lub samodzielna działalność dzieci.



Dzieci Przedszkola nr 22 w Koszalinie poznają nadmorską przyrodę (fot. Arch. P-22)

Edukacja ekologiczna powinna pomóc dziecku w kształtowaniu świadomego, przyjaznego odnoszenia się do natury i do wszelkich form życia, w tym także do własnego ciała i umysłu. Mając świadomość, że tylko ujednolicone oddziaływanie przedszkola i środowiska rodzinnego przyniesie oczekiwane rezultaty w postaci dobrze ukształtowanej postawy proekologicznej dzieci zapraszamy wszystkich rodziców do współpracy i aktywnego uczestnictwa w działaniach prowadzonych na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Biorąc udział w działaniach dla zrównoważonego rozwoju możemy mieć nadzieję, że ziarno myślenia proekologicznego zasiane w wieku przedszkolnym, przyniesie oczekiwane rezultaty w wieku dojrzałym, że młodzi ludzie będą dbać i szanować swoje środowisko i będą w stanie naprawić to, co zniszczyły poprzednie pokolenia. Proszę pamiętać, że wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za stan naszej planety.

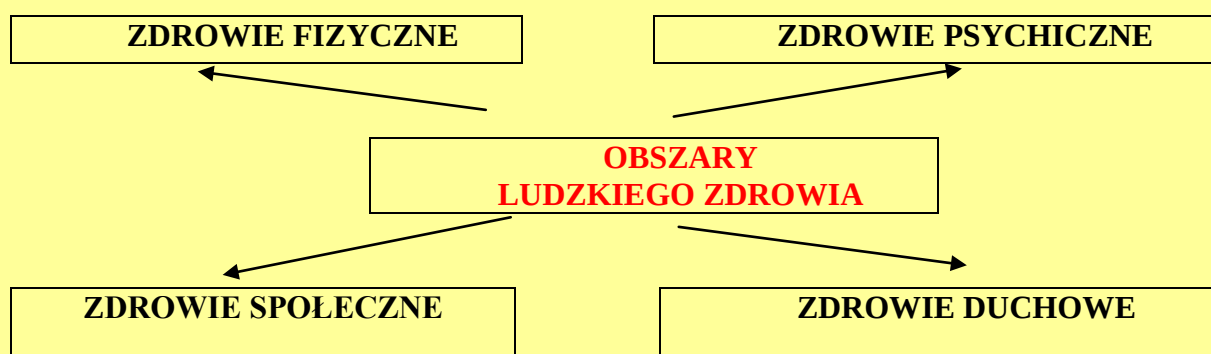
Anetta Ślusarz - Przedszkole nr 22 w Koszalinie

Jak nauczyć przedszkolaka dbania o zdrowie?

Zdrowie człowieka jest wartością wyjątkową i bezcenną. Warto o tym mówić i przypominać, a edukacja zdrowotna jest (powinna być) priorytetem na każdym etapie kształcenia, w tym również wychowania przedszkolnego. Jak uczyć dzieci przedszkolne dbania o zdrowie?

Czym jest zdrowie i jakie są jego główne obszary?

Aby uzyskać odpowiedź na to pytanie musimy dowiedzieć się najpierw, co to jest zdrowie? W konstytucji z 1948 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) określiła zdrowie jako *stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko jako brak choroby lub zniepełnienia*. W ostatnich latach definicja ta została uzupełniona o sprawność do prowadzenia produktywnego życia społecznego i ekonomicznego, a także wymiar duchowy (ryc. 1).



Ryc. 1: Obszary ludzkiego zdrowia

1. **Zdrowie fizyczne** - prawidłowe funkcjonowanie organizmu, jego układów i narządów;
2. **Zdrowie psychiczne** - a w jego obrębie:
 - a/ zdrowie emocjonalne - zdolność do rozpoznawania uczuć, wyrażania ich w odpowiedni sposób, umiejętność radzenia sobie ze stresem, napięciem, lękiem, depresją i agresją;
 - b/ zdrowie umysłowe - zdolność do logicznego, jasnego myślenia;
3. **Zdrowie społeczne** - zdolność do nawiązywania, podtrzymywania i rozwijania prawidłowych relacji z innymi ludźmi;
4. **Zdrowie duchowe** - u niektórych ludzi związane z wierzeniami i praktykami religijnymi, u innych osobiste „credo”, zbiór zasad, zachowań i sposobów osiągania wewnętrznego spokoju i równowagi (1).

Jakie są warunki skuteczności edukacji zdrowotnej w przedszkolu?

Wychowanie zdrowotne w edukacji przedszkolnej zajmuje miejsce priorytetowe. Dziecko znajduje się na etapie, w którym jego udział w różnorodnych działaniach dotyczących zdrowia stopniowo wzrasta, pogłębia się wiedza, świadomość oraz motywacja. W tej fazie rozwoju dziecko uczy się odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych. Jednak warunkiem skuteczności edukacji zdrowotnej jest stosowanie różnorodnych metod oraz form pracy z dziećmi, które powinny inspirować samodzielną działalność przedszkolaków.

Jak nauczyć przedszkolaka dbania o zdrowie?

Warto pamiętać, że zdrowie, to nie tylko brak choroby. To pełen dobrostan - fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy. Zatem jesteśmy zdrowi, gdy nie chorujemy, mamy właściwy stosunek do siebie, umiemy sobie radzić ze stresem, mamy dobre układy z otoczeniem. No i najważniejsze, zdrowie to kapitał, który pozwala nam osiągnąć nasze cele, satysfakcję i spełnienie w życiu. Natomiast, **promocja zdrowia** to wszystkie sposoby działania zmierzające do tego, aby to zdrowie utrzymać i przede wszystkim rozwijać. Jest to praca, która ma wyposażyć dzieci w wiedzę i umiejętności do podnoszenia stanu zdrowia.

Jak nauczyć przedszkolaka dbać o własne zdrowie?

Już od najmłodszych lat należy wpajać dziecku następujące zasady:

- 1. Myć ręce przed jedzeniem.**
- 2. Myć zęby po jedzeniu.**
- 3. Pić przynajmniej 4 szklanki wody dziennie.**
- 4. Zachęcać do codziennej aktywności ruchowej.**
- 5. Jeść dużo owoców i warzyw.**
- 6. Stosować właściwą dietę - wzbogacić jadłospis dziecka o naturalne kasze, ryże i razowe pieczywo.**
- 7. Rozszerzyć jadłospis dziecka o kefiry, jogurty, orzechy, pestki, nasiona, zielone warzywa, ryby, jajka, drób i warzywa strączkowe.**
- 8. Jeść kolorowe i urozmaicone posiłki.**

Głównym zadaniem przedszkolaka jest wychowanie, a zdrowie jest podstawowym warunkiem pomyślnego procesu wychowawczego. Podczas zajęć, zabaw i rozmów staramy się, aby dzieci w najbardziej naturalny sposób nabyły umiejętności i wiedzę o ochronie zdrowia potrzebną im w dalszym życiu.

Aby nauczyć dziecka dbania o własne zdrowie należy utrzymywać te zasady nie tylko podczas pobytu dziecka w przedszkolu, ale również kontynuować te nawyki w domu rodzinnym. Wtedy dopiero możemy mówić o pełnym sukcesie.

1. www.wikipedia.pl

Dorota Perkowska - Przedszkole nr 22 w Koszalinie

Warto czytać „Psychologię w Szkole”

Jest to interesujący kwartalnik dla nauczycieli. Najnowszy numer (2011/4) zawiera m.in. odpowiedź, czy są szczęśliwi nauczyciele? Ponadto zawiera artykuły:

- Jak sobie radzić z kłamstwem uczniów?
- Gry i gierki szkolne
- Przeczytaj i zrozum – wtedy zrozumiesz
- To mózg ucznia jest miejscem pracy nauczyciela
- Jak poczwarkę zamienić w motyla?

Jest także nowy konkurs - <http://www.charaktery.eu/co-gdzie-kiedy/4793/Psychologia-w-Szkole-konkurs/>

**Wyniki IX Międzyszkolnego Konkursu Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2011
organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 7 w Koszalinie**

19.12.2011 roku jury w składzie: Waldemar Kosowski - przewodniczący jury, fotograf, Ziemowit Kalkowski - fotograf, Marek Józków - artysta fotografik, Jacek Gancarczyk - fotograf, Monika Kalkowska - Pałac Młodzieży w Koszalinie, Bogusława Kaczkan i Małgorzata Theis - Biuro Organizacyjne, Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie - po obejrzeniu 625 zdjęć 109 autorów zakwalifikowało do wystawy **289 prac 98 autorów** oraz przyznało następujące nagrody i wyróżnienia.



Goście na uroczystym otwarciu fotograficznej wystawy (fot. Arch. SP 7)

W kategorii klas 1-3 - trzy równorzędne nagrody

Wiktoria Kwapisz, Stanisław Kramarz i Agata Lecho – uczniowie Sportowej Szkoły Podstawowej nr 1 w Koszalinie

Wyróżnienia

- Stanisław Kramarz – Sportowa Szkoła Podstawowa nr 1 w Koszalinie - fundator Jacek Gancarczyk;
- Hanna Gronek – Sportowa SP nr 1 w Koszalinie - fundator Gazeta Miasto;
- Kamila Kuroczycka – SP nr 22 w Koszalinie - fundator ZM Ligi Ochrony Przyrody w Koszalinie;
- Hanna Ginter – SP nr 4 w Kołobrzegu - fundator ZM LOP w Koszalinie;
- Franek Kwiatkowski - Sportowa SP nr 1 w Koszalinie - fundator ZM LOP w Koszalinie;
- Aleksandra Szczęśniak - SP nr 10 w Koszalinie - fundator wicekurator oświaty Krzysztof Rembowski;
- Julia Trobczyńska - SP nr 5 w Koszalinie - fundator wicekurator oświaty K. Rembowski;
- Marta Kozieł - Sportowa SP nr 1 w Koszalinie - fundator wicekurator oświaty K. Rembowski;
- Wojciech Szott - SP nr 7 w Koszalinie - fundator Radio Koszalin;
- Kacper Długopolski - SP nr 5 w Koszalinie - fundator Stefan Romecki, Kawaler Orderu Uśmiechu;

--> **KONKURS FOTOGRAFII DZIECIĘCEJ**

Wyniki IX Międzyszkolnego Konkursu Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2011 organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 7 w Koszalinie - cd.

W kategorii klas 4-6 trzy równorzędne nagrody

- Szymon Górny – Społeczna Szkoła Podstawowa „Nasza Szkoła” w Koszalinie;
- Marta Berlicka – Katolicka Szkoła Podstawowa w Koszalinie;
- Ada Tworek – SP nr 3 w Koszalinie.

Wyróżnienia

- Monika Wilczyńska- SP nr 7 w Koszalinie - fundator Jacek Gancarczyk;
- Hanna Telega- Katolicka SP w Koszalinie - fundator Radio Koszalin;
- Michał Olesiak - SP w Rosnowie - fundator Hanna Ziolek;
- Julia Kiełbratowska- SP nr 10 w Koszalinie - fundator Miasto Koszalin.



Konkursowa, wyróżniona fotografia Stanisława Kramarza „Biedronka” - ucznia SSP nr 1 w Koszalinie (fot. Arch. SP 7)

Ponadto przyznano nagrody od sponsorów:

- Nagroda Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 7 w Koszalinie - **Martyna Smaruj** - SP nr 4 w Kołobrzegu;
 - Nagroda Dyrektora Pałacu Młodzieży w Koszalinie - **Zuzanna Szczepańska** – Katolicka SP w Koszalinie;
 - Nagroda „Gościa Niedzielnego” Oddziału Koszalińsko-Kołobrzieskiego - **Matylda Leszczyńska** - SP nr 7 w Koszalinie;
 - Nagroda ufundowana przez INWEST Nieruchomości - **Dawid Madecki** - SP Integracyjna nr 21 w Koszalinie.
- > Uroczyste rozdanie nagród i wyróżnień odbyło się **16 lutego 2012 o godz. 17:00** w siedzibie SP nr 7 w Koszalinie.

Małgorzata Theis - SP nr 7 w Koszalinie

MYŚLENIE KRYTYCZNE

wybór literatury dostępnej w CEN Biblioteka Pedagogiczna w Koszalinie (opracowanie wstępne)

KSIAŻKI

1. ADAMS, Katherine L.

Komunikacja w grupach / K. Adams, G. J. Galanes. - Wwa, 2008. - S. [113]-144: **Twórcze i krytyczne myślenie w małych grupach** - Sygn.: 227568, czyt. 227567

2. CZAJA-CHUDYBA, Iwona

Przygotowanie nauczyciela do rozwijania myślenia krytycznego u dzieci / Iwona Czaja-Chudyba. - Bibliogr. // W: Nauczyciel w świecie współczesnym / red. nauk. Bożena Suchacka, Mirosław Szymański. - Kraków, 2008. - S. [133]-141 - Sygn.: 228577, 228578, czyt. 228576

3. CZAJA-CHUDYBA, Iwona

Rozwijanie myślenia krytycznego u dzieci powinnością współczesnej edukacji / Iwona Czaja-Chudyba. - Bibliogr. // W: Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej. T. 2 / pod red. Bożeny Suchackiej. - Kraków, 2006. - S. [287]-299 - Sygn.: 224695/T.2, 224696/T.2, czyt. 224694/T.2

4. De BONO, Edward

Myślenie równoległe / Edward de Bono. - Wwa, 1998. - S. 36-[40]: **Krytycyzm i usuwanie „nieprawdy”** Sygn.: 215068, czyt. 213562

5. De BONO, Edward

Naucz swoje dziecko myśleć / Edward de Bono. - Wwa, 1994. - S. 163-[172]: **Prawda, logika i myślenie krytyczne** - Sygn.: 205631, czyt. 205630

6. FISHER, Robert

Uczymy, jak myśleć / Robert Fisher. - Wwa, 1999. - S. [76]-104: **Myślenie krytyczne** - Sygn.: 213842, 213843, czyt. 213778

7. MICHALIK-SURÓWKA, Jadwiga

Dyskursywne myślenie / Jadwiga Michalik-Surówka // W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. 1, A-F / [red. nauk. i przewod. kom. red. Tadeusz Pilch]. - Wwa, 2003. - S. 833-843 - Sygn.: czyt. 219429

8. PACHOCIŃSKI, Ryszard

Podstawy kształcenia wyższych umiejętności poznawczych w nowoczesnej szkole / Ryszard Pachociński. - Wwa, 1997. - S. 86-112: **Myślenie krytyczne** - Sygn.: 211386, czyt. 211385

9. PACHOCIŃSKI, Ryszard, **Rozwijanie myślenia krytycznego w nowoczesnej szkole** / Ryszard Pachociński. - Bibliogr. // W: Nowe uwarunkowania edukacji szkolnej / pod. red. Stefana M. Kwiatkowskiego. - Wwa, 1997. - S. 200-224 - Sygn.: 210836, czyt. 210835

10. PRZYBYŁ, Bartosz, **Edukacja filozoficzna : myślenie krytyczne : podręcznik dla liceum**

ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum / Bartosz Przybył, Jan Swianiewicz. - Kielce, cop. 2002 - Sygn.: B-60809, B-61011, B-61012

MYŚLENIE KRYTYCZNE

Wybór literatury dostępnej w CEN Biblioteka Pedagogiczna w Koszalinie (opracowanie wstępne) - cd.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Bargielska, Anna, **Znaczenie dramy w kształtowaniu się kompetencji krytycznych uczniów w klasie szkolnej** / Anna Bargielska // „Drama”. - 2003/2004, z. 47, s. 5-11 - Drama jako technika uczenia myślenia krytycznego, pracy badawczej, umiejętności dogłębnego rozumienia procesów i zjawisk. Krytyka w sensie filozoficznym a technika dramy
2. Biały, Berenika, **Filozofowanie z dziećmi : nowy wymiar edukacji** / Berenika Biały // „Biblioteka w Szkole” - 2007, [nr] 10, s. 13 - Zajęcia mają wyrabiać m.in.: nawyk samodzielnego **krytycznego myślenia**, sztukę stawiania pytań, tworzenie refleksji. Zajęcia można też realizować w ramach edukacji czytelniczej i medialnej
3. Brzeziński, Artur, **Kształtowanie krytycznego myślenia poprzez czytanie i pisanie** / Artur Brzeziński // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2006, nr 1/2, s. 6
4. Czaja-Chudyba, Iwona, **Wspieranie predyspozycji do myślenia krytycznego** / Iwona Czaja-Chudyba. - Bibliogr. // *Życie Szkoły*. - 2008, nr 3, s. 10-15
5. Gierszał, Krzysztof, **Jak sprawdzić, czy nauczyliśmy naszych uczniów myśleć? : ewaluacja kształcenia umiejętności myślenia** / Krzysztof Gierszał // „Język Polski w Gimnazjum”. - R. 5, nr 3 (2003/2004), s. 52-71
Testy sprawdzające umiejętności z zakresu kształcenia językowego, literackiego, kulturalnego oraz umiejętności twórczego i krytycznego myślenia
6. Just, Monika, **Myślenie jako proces poszukiwania optymalnych rozwiązań** / Monika Just // „Życie Szkoły”. - 2010, nr 10, s. 48-52 - Definicja procesu myślenia. Rozumowanie dzieci w młodszy wiek szkolnym. Propozycje zadań uruchamiających sprawność myślenia twórczego
7. Maciejewski, J. **Ważne jest wykształcenie u ucznia umiejętności krytycznego myślenia** / J. Maciejewski // „Polonistyka”. - 1980, nr 4, s.302-303 - Cele nauczania j. polskiego
8. Nowel, Ewa, **Jak krytyka może rozwijać myślenie twórcze** / Ewa Nowel // „Język Polski w Szkole IV-VI”. - R. 5, nr 3 (2003/2004), s. 23-30
9. Olkusz, Jolanta, **Dziecięce filozofowanie** / Jolanta Olkusz // „Wychowanie w Przedszkolu”. - 2010, nr 4, s. 4-[9] - Propozycje różnorodnych tekstów literackich, wypowiedzi nauczycielek, pytań dzieci, publikacji teoretyków i praktyków na temat dziecięcego filozofowania jako formy aktywności, myślenia twórczego oraz krytycznego na etapie wychowania przedszkolnego
10. Pachociński, Ryszard, **Rozwijanie myślenia krytycznego w szkole** / Ryszard Pachociński // „Nowa Szkoła”. - 1997, nr 5, s. 33-34
11. Sawiński, Julian Piotr, **Jak na zajęciach geografii uczyć kombinowania?** / Julian P. Sawiński // „Geografia w Szkole”. - 2010, nr 6, s. 5-10 - Jak nauczyć **krytycznego** i sprawnego **myślenia** na lekcjach geografii?
12. Sawiński, Julian Piotr, **O strategii rozwijania krytycznego myślenia** / Julian P. Sawiński // „Nowa Szkoła”. - 2011, nr 6, s. 27-34
13. Sawiński, Julian Piotr, **O uczeniu w szkole "kombinowania"** / Julian Piotr Sawiński // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2011, nr 2, s. 36-38
14. Sawiński Julian Piotr, **Jak polubić krytyczne myślenie? Akademia Zarządzania - lekcja 10** / Julian Piotr Sawiński // „Dyrektor Szkoły”. - 2011, nr 6, s. 45-54

Opracowanie - Zyta Maj, BP CEN w Koszalinie